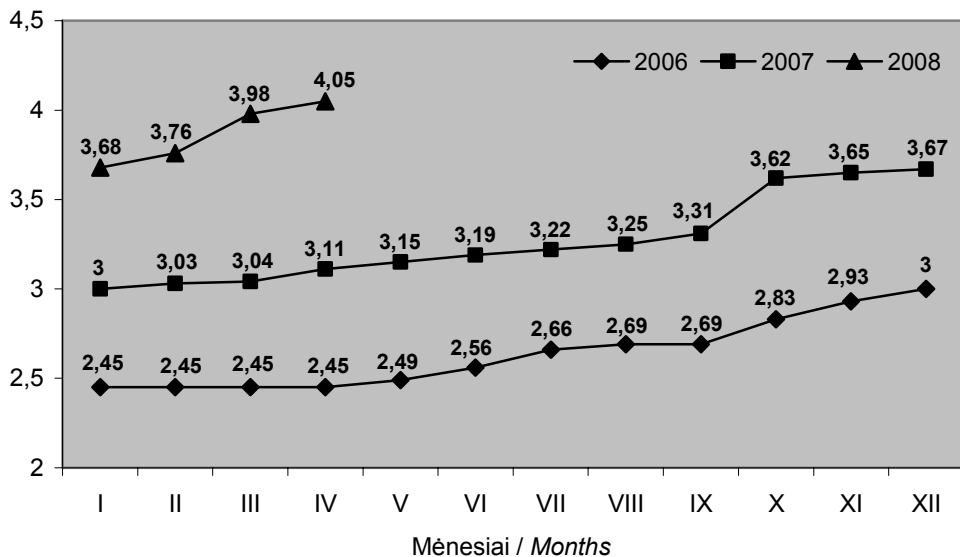

GRŪDAI / GRAINS

Didelis grūdų kainų kilimas pasaulio rinkose, pastaraisiais metais turėjęs nemažos įtakos grūdų brangimui ir Lietuvoje, tapo viena iš pagrindinių priežasčių, nulėmusių pagrindinių maisto produktų mažmeninių kainų padidėjimą. 2006 metų II pusmetį pradėjusios kilti maisto produktų mažmeninės kainos ir toliau auga.

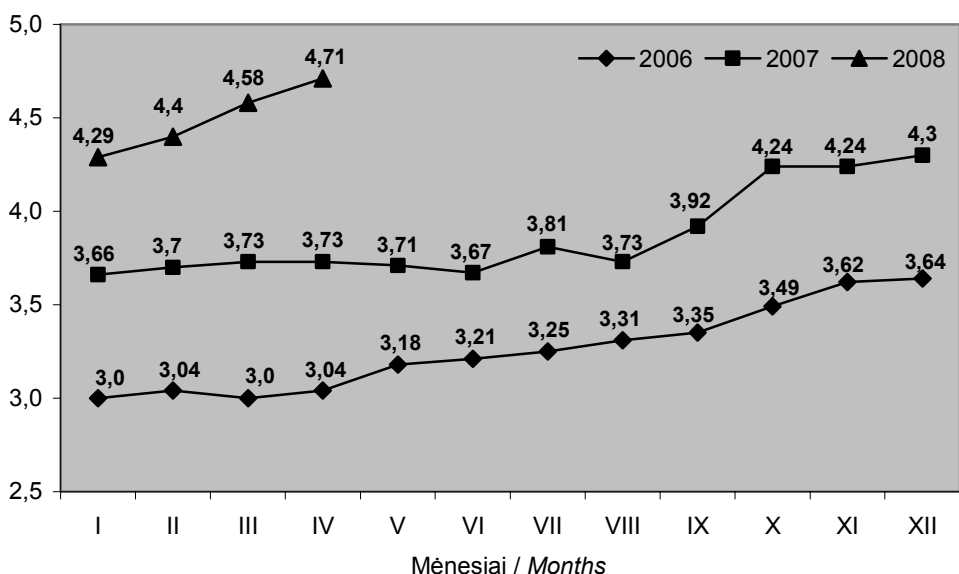
Ruginės duonos mažmeninė kaina 2008 metų balandžio mėnesį, palyginti su 2007-ųjų balandžiu, išaugo 30,2 proc. Batono iš aukščiausios rūšies kvietinių miltų kaina per tą patį laikotarpį padidėjo 26,3 proc. 1 ir 2 paveiksluose pateikta minėtų gaminių mažmeninių kainų dinamika rodo, kad per keturis šių metų mėnesius juodos duonos kaina išaugo 10,1 proc., o batono – 9,8 proc.

Kai kurių grūdų produktų mažmeninių kainų augimas per pastaruosius metus pateiktas 1 lentelėje. Per minėtą laikotarpį mažmeninėje prekyboje labiausiai pabrango manų kruopos, aukščiausios ir ekstra rūšių kvietiniai miltai bei makaronai. Balta ir juoda duona per tą patį laikotarpį pabrango apie 25 proc.

1 pav. Ruginės duonos mažmeninė kaina 2006–2008 metais, Lt/kg
Figure 1. Retail prices of rye bread in 2006–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2 pav. Batono iš aukščiausios rūšies kvietinių miltų mažmeninė kaina 2006–2008 metais, Lt/kg
 Figure 2. Retail prices of a loaf of white bread made from the best-quality wheat flour in 2006–2008, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

1 lentelė / Table 1

**Kai kurių grūdų produktų mažmeninės kainos Lietuvoje
 2007 ir 2008 metų birželio mėnesį, Lt/kg**

Retail prices of selected grain products in Lithuania in June 2007 and 2008, Lt/kg

Produktai / Products	2007-06-07	2008-06-05	Pokytis / Change, %
Ekstra rūšies kvietiniai miltai Wheat flour, extra-fine quality	2,05	2,86	39,5
Aukščiausios rūšies kvietiniai miltai Wheat flour, best quality	1,68	2,38	41,7
Juoda duona / Brown bread	3,53	4,47	26,6
Balta duona / White bread	3,44	4,25	23,5
Makaronai, spagečiai / Pasta, spaghetti	3,55	4,95	39,4
Grikių kruopos / Buckwheat groats	3,78	3,96	4,8
Manų kruopos / Semolina	2,04	2,82	38,2

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Nuolat brangstantys grūdų produktai verčia daugelį vartotojų juos taupyti arba kai kuriuos keisti pigesniais. Tai galima iš dalies pagrįsti nuolat mažėjančiu kai kurių pagrindinių grūdų produktų pardavimu šalies vidaus rinkoje. Vien tik per 2007 metus, palyginti su 2006-aisiais, ruginių miltų parduota 45,2 proc., kviečių kruopų – 42,7 proc., kitų javų kruopų – 12,5 proc., juodos ir baltos duonos – beveik po 7 proc. mažiau.

Grūdų produktų mažmeninių, kaip ir didmeninių (2 lentelė), kainų augimo tempams lemiamą įtaką padarė sparčiai augančios grūdų kainos.

2 lentelė / Table 2

Miltų ir kruopų didmeninės kainos 2007 ir 2008 metų balandžio mėnesį, Lt/t
Wholesale prices of flour and groats in April 2007 and 2008, Lt/t

Produktai / Products	2007	2008	Pokytis / Change, %
Aukščiausios rūšies kvietiniai miltai <i>Wheat flour, best quality</i>	849	1276	50,3
Ruginiai sijoti miltai / <i>Rye flour, sifted</i>	867	1129	30,2
Ruginiai pasijoti miltai / <i>Rye flour, half-sifted</i>	765	983	28,5
Perlinės kruopos / <i>Pearl-barley</i>	856	1225	43,1
Kviečių kruopos / <i>Wheat groats</i>	887	2164	44,0
Manų kruopos / <i>Semolina</i>	965	1376	42,6

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Labiausiai išaugo aukščiausios rūšies kvietinių miltų ir kviečių, perlinių bei manų kruopų didmeninės kainos. Jos auga ir šiais metais. Per keturis mėnesius kviečių kruopų didmeninė kaina pakilo 9,4 proc., perlinių kruopų – 8,6 proc., aukščiausios rūšies kvietinių miltų – 7,9 proc. Panašios tendencijos pastebimos ir duonos gaminių didmeninėje prekyboje: ruginės duonos kaina nuo metų pradžios padidėjo 6,4 proc., o 2008 metų balandį, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu mėnesiu, – 29,2 proc., batono iš aukščiausios rūšies kvietinių miltų – atitinkamai 9,5 ir 20,8 proc.

Ruginės duonos ir batono iš aukščiausios rūšies kvietinių miltų mažmeninių kainų struktūros analizė parodė, kad 2008 metų balandžio mėnesį mažmeninės kainos didelė dalis teko duonos gaminių kepėjams: ruginės duonos – 33,9 proc., batono – 42,5 proc. Nemažą dalį kainų struktūroje sudarė ir prekybos antkainis: atitinkamai 22,9 proc. ir 15,1 proc. Taigi, galima teigti, kad ir duonos gaminių kepėjų, ir prekybos įmonių įtaka minėtų produktų mažmeninėms kainoms yra gana svari.

Pagrindinių grūdų rūšių vidutinės supirkimo kainos Lietuvoje 2008 metų balandžio mėnesį buvo vidutiniškai apie 45–65 proc. didesnės nei prieš metus (3 lentelė).

3 lentelė / Table 3

Grūdų supirkimo kainos Lietuvoje 2007 ir 2008 metų balandžio mėnesį, Lt/t
Grain purchase prices in Lithuania in April 2007 and 2008, Lt/t

Grūdai / Grains	2007	2008	Pokytis / Change, %
Maistiniai kviečiai / <i>Food wheat</i>	540	898	66,3
Maistiniai rugiai / <i>Food rye</i>	474	728	53,6
Pašariniai kviečiai / <i>Feed wheat</i>	517	836	61,7
Pašariniai miežiai / <i>Feed barley</i>	484	700	44,6

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2006 metų pabaigoje grūdų supirkimo kainos Lietuvoje priartėjusios prie ES-27 kainų lygio, ir 2007 bei 2008 metais panašiai keitėsi (4 lentelė). Palyginus 2007 ir 2008 metų 20-osios savaitės kainas, matyti, kad jos Lietuvoje išaugo mažiausiai. Labiausiai per minėtą laikotarpį kainos šoktelėjo Vengrijoje, Bulgarijoje, Slovakijoje, Lenkijoje, Latvijoje.

4 lentelė / Table 4

Vidutinės grūdų kainos kai kuriose valstybėse 2007 ir 2008 metų 20-ąją savaitę, Lt/t
Average prices of grains in selected countries in the 20 week of 2007 and 2008, Lt/t

Valstybė / Country	2007	2008	Pokytis / Change, %
Maistiniai kviečiai / Food wheat			
Lenkija / Poland	574	910	58,5
Vengrija / Hungary	440	873	98,4
Bulgarija / Bulgaria	496	843	70,0
Slovakija / Slovakia	496	834	68,1
Latvija / Latvia	497	784	57,7
Lietuva / Lithuania	546	764	39,9
Estija / Estonia	541	728	34,6
Vokietija / Germany	490	696	42,1
Pašariniai kviečiai / Feed wheat			
Lenkija / Poland	547	859	57,1
Lietuva / Lithuania	515	728	41,4
Vokietija / Germany	489	685	40,1
Estija / Estonia	486	684	40,7
Latvija / Latvia	493	679	37,7
Slovakija / Slovakia	412	621	50,7
Maistiniai rugiai / Food rye			
Slovakija / Slovakia	568	890	56,7
Lenkija / Poland	571	736	28,9
Estija / Estonia	470	717	52,6
Vokietija / Germany	493	650	31,9
Lietuva / Lithuania	522	650	24,5
Pašariniai miežiai / Feed barley			
Bulgarija / Bulgaria	480	789	64,3
Lenkija / Poland	556	767	37,8
Slovakija / Slovakia	482	756	56,8
Latvija / Latvia	474	684	44,4
Vokietija / Germany	469	644	37,2
Lietuva / Lithuania	497	643	29,3
Estija / Estonia	463	555	19,8

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Dėl nuolat augančio grūdų poreikio ir prognozuojamo nežymaus jų kiekio padidėjimo 2008 metais pasaulinėje rinkoje grūdų kainos išliks stabilios. 2008 metų 21-ąją savaitę tarptautinėse biržose sudaryti ateities sandoriai rodo, kad per 2008 metų II pusmetį maistinių kviečių kainos sumažės apie 2,5 proc., o miežių – 1,0 proc. Neatmetama tikimybė, kad 2008 metų grūdų kainų pokyčiai pasaulyje ir ES-27 gali turėti įtakos ir Lietuvos grūdų rinkai bei paveikti grūdų produktų mažmenines kainas. Gali atsirasti realių ekonominių prielaidų maistinių kviečių ir miežių produktų mažmeninėms kainoms 2008 metų II pusmetį šiek tiek mažėti.

Grūdų supirkimas Lietuvoje. Per 2008 metų sausio–kovo mėnesius Lietuvoje iš augintojų supirka 304,3 tūkst. t javų grūdų ir 1,51 tūkst. t ankštinių augalų grūdų, arba atitinkamai 3,1 ir 3,4 karto daugiau nei praėjusių metų tą patį laikotarpį. Nors per nagrinėjamą laikotarpį padidėjo beveik visų rūšių grūdų, išskyrus maistinius rugius bei miežius ir kukurūzus, supirkimas, labiausiai išaugo II klasės maistinių kviečių, salyklinių miežių ir grikių (5 lentelė).

5 lentelė / Table 5

Grūdų supirkimas 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais
Purchase of grains in January–March 2007 and 2008

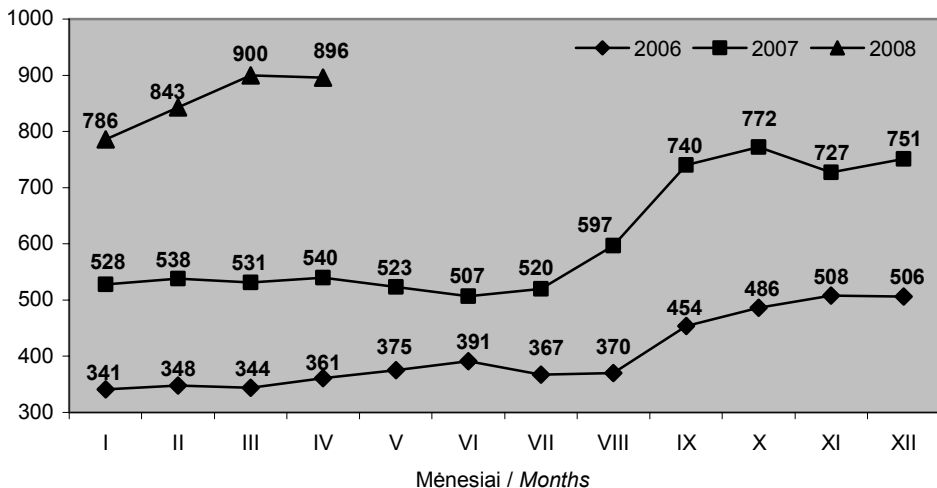
Grūdai / Grains	Supirkta, tūkst. t <i>Amount purchased, thou. t</i>			Vidutinė supirkimo kaina, Lt/t <i>Average purchase price, Lt/t</i>		
	2007	2008	pokytis, <i>change, %</i>	2007	2008	pokytis, <i>change, %</i>
Iš viso / Total	98,64	305,81	3,1 k.	507	798	57,4
Javų grūdai / Cereals	98,2	304,3	3,1 k.	507	799	57,6
kviečiai / wheat	57,6	227,0	3,9 k.	513	828	61,4
I klasės maistiniai <i>food wheat, class I</i>	17,6	51,4	2,9 k.	524	862	64,5
II klasės maistiniai <i>food wheat, class II</i>	5,7	121,3	21,5 k.	517	847	63,8
rugiai / rye	5,2	8,5	63,5	466	592	27,0
I klasės maistiniai <i>food rye, class I</i>	1,9	1,5	-21,0	501	648	29,3
miežiai / barley	31,1	60,4	94,2	502	741	47,6
maistiniai / <i>food barley</i>	3,8	2,7	-28,9	515	696	35,1
salykliniai / <i>malt barley</i>	1,1	18,2	16,4 k.	516	864	67,4
avižos / oat	0,47	1,33	2,8 k.	490	543	10,8
grikių / buckwheat	0,12	0,59	4,9 k.	953	930	-2,4
kvietrugiai / <i>triticale</i>	2,8	5,7	2,1 k.	486	623	28,2
kukurūzai / maize	0,91	0,72	-20,8	546	793	45,2
Ankštinių augalų grūdai Leguminous grains	0,44	1,51	3,4 k.	559	733	31,1

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2008 metų sausio–kovo mėnesiais, kaip ir keletą pastarųjų metų, didžiausią supirktų javų grūdų dalį sudarė kviečiai – 74,6 proc. ir miežiai – 19,8 proc., o rugiai – tik 2,8 proc., kvietrugiai – 1,9 proc.

Javų augintojai 2007 metais, žymiai palankesniais nei 2006-aisiais, prikūlė daugiau grūdų ir sudarė realias prielaidas, nemažinant jų supirkimo, gausinti grūdų atsargas, kad, atsiradus palankioms ekonominėms sąlygoms, būtų galima plėsti grūdų perdirbimą ar didinti jų eksportą.

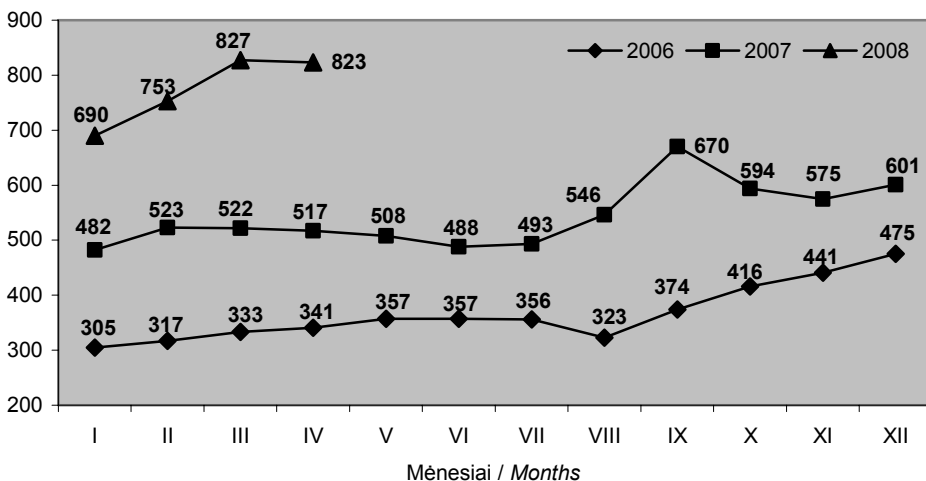
Grūdų supirkimo kainos, pradėjusios kilti 2006 metų II pusmetį, didėja ir šiais metais (3–6 pav.).

3 pav. Maistinių kviečių supirkimo kaina 2006–2008 metais, Lt/t

Figure 3. Food wheat purchase prices in 2006–2008, Lt/t

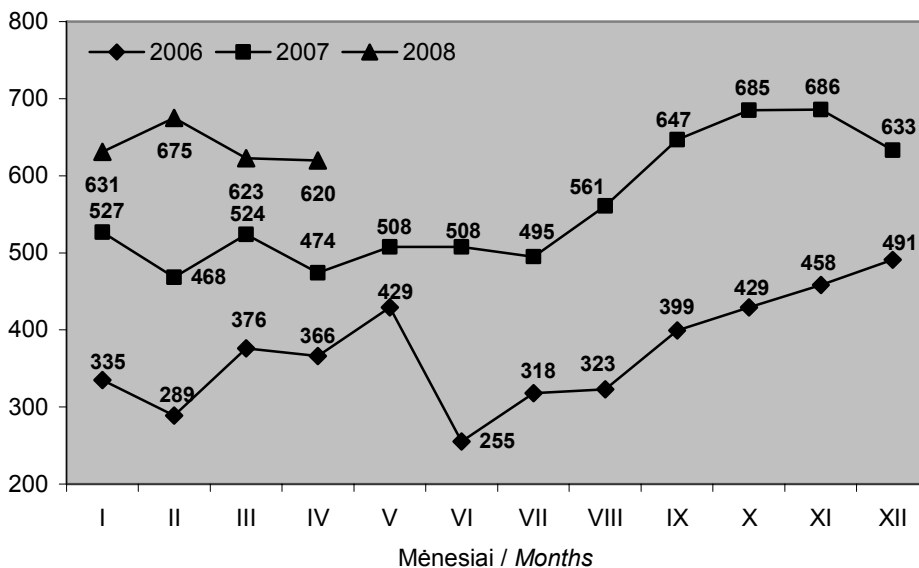
Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

4 pav. Pašarinių kviečių supirkimo kaina 2006–2008 metais, Lt/t

Figure 4. Feed wheat purchase prices in 2006–2008, Lt/t

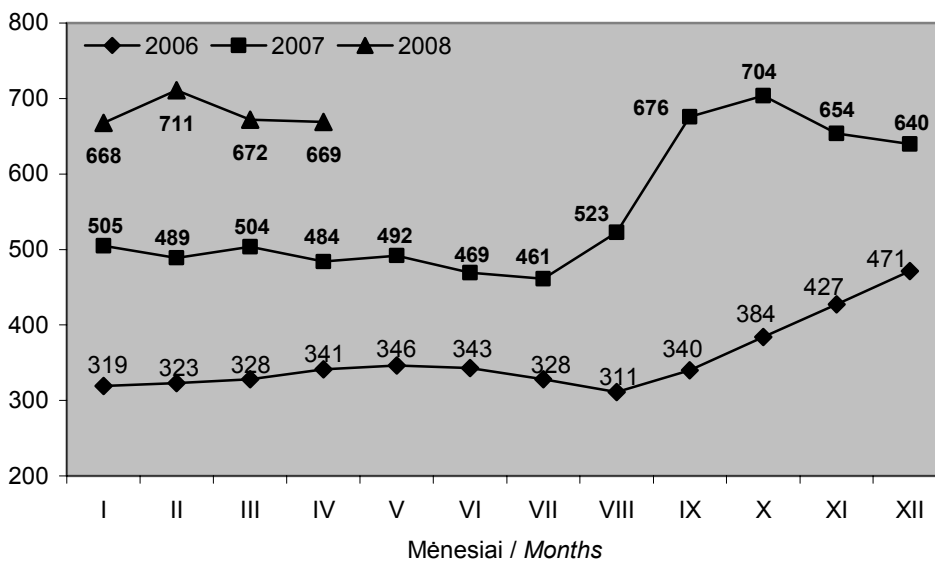
Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

5 pav. Maistinių rugių supirkimo kaina 2006–2008 metais, Lt/t

Figure 5. Food rye purchase prices in 2006–2008, Lt/t

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

6 pav. Pašarinių miežių supirkimo kaina 2006–2008 metais, Lt/t

Figure 6. Feed barley purchase prices in 2006–2008, Lt/t

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

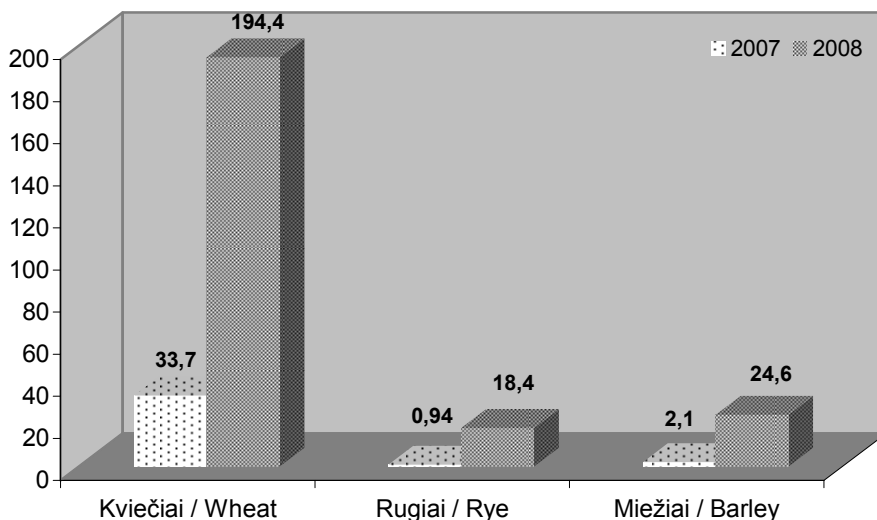
Maistiniai kviečiai per šių metų keturis mėnesius pabrango 14,0 proc., o balandį jų supirkimo kaina, palyginti su 2007-ųjų balandžiu, išaugo 65,9 proc. Pašariniai kviečiai per minėtą laikotarpį pabrango 19,3 proc. ir šių metų balandžio mėnesį buvo perkami 59,2 proc. brangiau nei prieš metus.

Maistinių rugių supirkimo kaina nuo šių metų pradžios sumažėjo 1,7 proc., tačiau, palyginti su 2007-ųjų balandžiu, buvo perkami 30,8 proc. brangiau.

Pašarinių miežių vidutinė supirkimo kaina 2008 metų balandžio mėnesį, palyginti su 2007-ųjų balandžiu, išaugo 38,2 proc., o nuo šių metų pradžios – tik 0,2 proc.

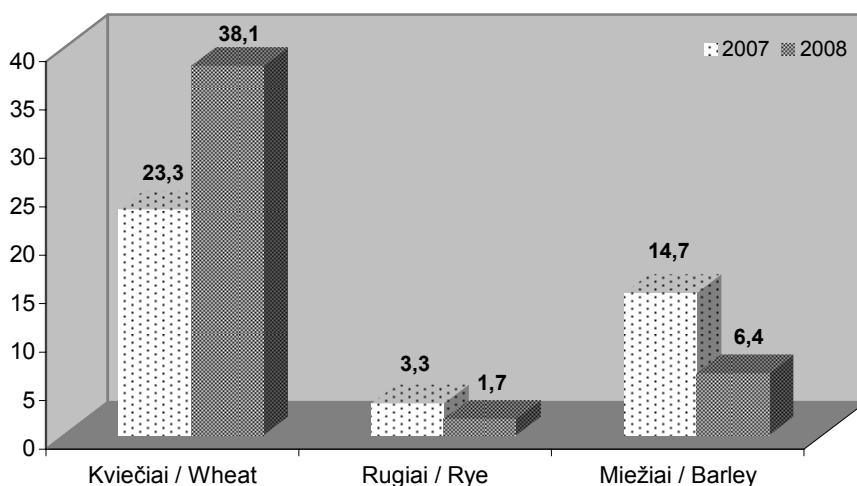
Didžiausios kviečių supirkimo kainos gegužę buvo Lenkijoje, kur maistinių kviečių kaina siekė 910 Lt/t – 19,1 proc. daugiau nei Lietuvoje. Mažiausia maistinių kviečių kaina buvo Vokietijoje – 696 Lt/t, arba 8,9 proc. mažesnė nei Lietuvoje. Latvijoje maistiniai kviečiai buvo perkami po 784 Lt/t – 2,6 proc. brangiau nei Lietuvoje, o pašariniai miežiai – po 684 Lt/t, arba 6,4 proc. brangiau. Pašariniai miežiai šiais metais buvo pigiausi Estijoje – 555 Lt/t, tai 13,7 proc. pigiau nei Lietuvoje. Maistiniai rugiai Lietuvoje kainavo 650 Lt/t, arba 2,8 proc. pigiau nei Vokietijoje, 9,3 proc. – nei Estijoje, 14,7 proc. – nei Lenkijoje. Grūdų supirkimo kainos gali didėti iki 2008 metų naujojo derliaus pradžios.

Užsienio prekyba. Per 2008 metų sausio–kovo mėnesius iš Lietuvos eksportuota 255,5 tūkst. t javų, arba 5,8 karto daugiau nei 2007 metų tą patį laikotarpį. Daugiausia eksportuota kviečių – 76,1 proc. viso javų grūdų eksporto, miežių eksportas sudarė 9,6 proc., rugių – 7,2 proc. (7 pav.). Šių metų I ketvirčio grūdų eksportas 2,6 karto viršijo importą. Per minėtą laikotarpį į Lietuvą importuota 97,3 tūkst. t javų grūdų. Palyginti su 2007 metų tuo pačiu laikotarpiu, grūdų importas padidėjo 43,1 proc.: kviečių – 63,5 proc., o rugių ir miežių sumažėjo – atitinkamai 49,4 ir 56,6 proc. (8 pav.).

7 pav. Javų eksportas 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais, tūkst. t
Figure 7. Exports of cereals in January–March 2007 and 2008, thou. t

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

8 pav. Javų importas 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais, tūkst. t
Figure 8. Imports of cereals in January–March 2007 and 2008, thou. t

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Daugiausia javų grūdų per 2008 metų tris mėnesius Lietuva eksportavo į Alžyrą – 38,2 proc. visų išvežtų grūdų, Maroką – 17,6 proc. ir Vokietiją – 15,2 proc. Daugiausia lietuviškų kviečių per minėtą laikotarpį nupirko Alžyras – 50,2 proc., Marokas – 23,2 proc. ir Vokietija – 14,1 proc. Didžiausi rugių pirkėjai: Vokietija – 43,4 proc., Suomija – 24,1 proc., Lenkija – 16,6 proc. ir Latvija – 15,9 proc. Daugiausia miežių iš Lietuvos nupirko lenkai – 40,5 proc., danai – 23,9 proc., norvegai – 20,8 proc.

Daugiausia javų grūdų importuota iš Ukrainos – 47,5 proc., Latvijos – 26,4 proc. ir Rusijos – 12,1 proc. Daugiau kaip pusė kviečių nupirkta iš Latvijos – 63,6 proc. ir Rusijos – 27,2 proc. Beveik visi rugiai pirkti Latvijoje – 67,8 proc., o miežiai Švedijoje – 94,9 proc.

Vidutinės eksportuotų javų grūdų kainos 2008 metų sausio–kovo mėnesiais buvo 12,4 proc. didesnės nei importuotų, kviečių ir rugių – atitinkamai 26,8 proc. ir 6,8 proc. didesnės, o miežius teko pirkti 35,2 proc. brangiau nei parduoti (6 lentelė). Palyginti su 2007 metais, 2008-aisiais javų grūdų eksporto ir importo kainos pakilo beveik adekvačiai padidėjusioms grūdų supirkimo kainoms.

Pasaulinės grūdų eksporto kainos 2008 metų kovo mėnesį, palyginti su 2007-ųjų kovu, taip pat žymiai išaugo. Labiausiai per minėtą laikotarpį pabrango Kanados ir JAV parduodami kviečiai (7 lentelė).

Perdirbimas. Per 2008 metų sausio–kovo mėnesius šalies grūdų perdirbimo įmonės perdirbo 239,2 tūkst. t grūdų, iš jų: 67,1 tūkst. t maistinių kviečių, 56,8 tūkst. t miežių, 15,1 tūkst. t kvietrugių, 12,5 tūkst. t rugių, 2,5 tūkst. t grikių, 2,2 tūkst. t avižų. Palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, grūdų perdirbta 33,8 tūkst. t, arba 16,5 proc. daugiau. Daugiausia padidėjo kvietrugių (169,1 proc.), grikių (152,0 proc.), II klasės maistinių kviečių (147,9 proc.), avižų (128,9 proc.), o sumažėjo I klasės maistinių kviečių (64,6 proc.), rugių (26,8 proc.), pašarinių miežių (14,5 proc.) perdirbimas.

Eksportuotų ir importuotų javų kainos 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais, Lt/t
Prices of cereals exported and imported in January–March 2007 and 2008, Lt/t

	Javai / Cereals			Kviečiai / Wheat			Rugiai / Rye			Miežiai / Barley		
	2007	2008	pokytis, %	2007	2008	pokytis, %	2007	2008	pokytis, %	2007	2008	pokytis, %
Eksportas <i>Exports</i>	471	935	98,5	397	970	2,4 k.	544	751	38,1	556	786	41,4
Importas <i>Imports</i>	646	832	28,8	525	765	45,7	529	703	32,9	699	1213	73,5

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Pasaulinės eksportuotų grūdų kainos, Lt/t*
*World grain export prices, Lt/t**

Grūdai <i>Grains</i>	Valstybė / Country	2007 kovas <i>March</i>	2008			Pokytis **, Change **, %
			sausis <i>January</i>	vasaris <i>February</i>	kovas <i>March</i>	
Kviečiai <i>Wheat</i>	JAV HRW 2 kat. <i>USA</i>	527	924	1190	994	88,6
	JAV SRW 2 kat. <i>USA</i>	431	870	1090	906	110,2
	Argentina	511	805	909	910	78,1
	Vokietija, B klasė <i>Germany, Class B</i>	537	910	1031	998	85,8
	Kanada, CWRS 13,5 b. <i>Canada</i>	605	1372	1953	1311	116,7
Kukurūzai <i>Maize</i>	JAV 3 YC / USA	423	520	539	519	22,7
	Argentina	400	488	485	473	18,3
Miežiai <i>Barley</i>	Prancūzija, pašariniai <i>France, feed barley</i>	501	740	732	721	43,9

* Kainos (Lt) pateiktos pagal atitinkamos datos LB valiutų kursą
Prices (in Lit) according to the Lithuanian Bank exchange rate of the corresponding date.

** 2008 m. kovą, palyginti su 2007 m. kovu / *March 2008 compared to March 2007.*

Pastaba:

HRW – Hard Red Winter; SRW – Soft Red Winter; FCW – French Channel Wheat; CWRS – Canada Western Red Spring; CWAD – Canada Western Amber Durum; ASW – Australian Standard White; YC – Yellow Corn.

Šaltinis: *Agricultural Market Agency duomenys.*

Šalies grūdų perdirbimo įmonės per 2008 metų sausio–kovo mėnesius, palyginti su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, miltų gamybą padidino 27,4 proc., javų kruopų – 23,7 proc. Pyragų ir konditerijos gaminių gamyba per tą patį laikotarpį sumažėjo 14,4 proc., ruginės duonos – 9,2 proc. (8 lentelė).

8 lentelė / Table 8

Grūdų produktų gamyba 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais, tūkst. t
Production of grain products in January–March 2007 and 2008, thou. t

Produktų grupė <i>Product group</i>	2007	2008	Pokytis, <i>Change, %</i>
Miltai / <i>Flour</i>	56,19	71,58	27,4
Javų kruopos / <i>Cereal groats</i>	5,31	6,57	23,7
Šviežia duona: / <i>Fresh bread:</i>	34,28	34,49	0,61
ruginė / <i>rye bread</i>	16,12	14,64	-9,2
kita (balta ir batonai) <i>other bread</i>	18,16	19,85	9,3
Pyragai ir konditerijos gaminiai <i>Pastry and confectionery</i>	7,66	6,56	-14,4

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Per 2008 metų sausio–kovo mėnesius, palyginti su 2007-ųjų analogišku laikotarpiu, daugelio grūdų produktų pardavimas sumažėjo (9 lentelė). Daugiausia sumažėjo ruginių miltų (sijotų – 53,3 proc., pasijotų – 52,3 proc.) ir antros rūšies kvietinių miltų – 29,2 proc., o padidėjo tik pirmos rūšies kvietinių miltų (49,5 proc.) ir visų javų kruopų, išskyrus manų, pardavimas.

Grūdų produktų didmeninės pardavimo kainos per tą patį laikotarpį didėjo beveik adekvačiai kylančioms grūdų kainoms. Labiausiai išaugo visų rūšių kvietinių miltų ir manų kruopų didmeninės pardavimo kainos, o grikių kruopų netgi 10,4 proc. sumažėjo. Tai lėmė šių kruopų žymų pardavimo padidėjimą (71,0 proc.).

9 lentelė / Table 9

Grūdų produktų pardavimas 2007 ir 2008 metų sausio–kovo mėnesiais
Sales of grain products in January–March 2007 and 2008

Grūdų produktai <i>Grain products</i>	Parduota, tūkst. t <i>Amounts sold, thou. t</i>			Vidutinė pardavimo kaina, Lt/t <i>Average sale price, Lt/t</i>		
	2007	2008	pokytis, <i>change,</i> %	2007	2008	pokytis, <i>change,</i> %
Kvietiniai miltai / <i>Wheat Flour</i>						
aukščiausios rūšies <i>best quality</i>	25,45	23,15	-9,0	833	1188	42,6
pirmosios rūšies <i>first quality</i>	6,43	9,61	49,5	748	1059	41,6

Grūdų produktai <i>Grain products</i>	Parduota, tūkst. t <i>Amounts sold, thou. t</i>			Vidutinė pardavimo kaina, Lt/t <i>Average sale price, Lt/t</i>		
	2007	2008	pokytis, <i>change,</i> %	2007	2008	pokytis, <i>change,</i> %
antrosios rūšies <i>second quality</i>	2,16	1,53	-29,2	701	1027	46,5
Ruginiai miltai / Rye Flour						
sijoti / <i>sift flour</i>	5,98	2,79	-53,3	837	1146	36,9
pasijoti / <i>half-sifted flour</i>	3,40	1,62	-52,3	737	1016	37,9
Kruopos / Groats						
kviečių / <i>wheat</i>	0,49	0,58	18,4	823	1091	32,6
manų / <i>semolina</i>	0,99	0,89	-10,1	950	1356	42,7
miežių / <i>barley</i>	1,07	1,09	1,9	832	1139	36,9
perlinės / <i>pearl-barley</i>	0,74	0,75	1,4	817	1140	39,5
grikių / <i>buckwheat</i>	0,93	1,59	71,0	2457	2201	-10,4

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Grūdų derlius ir prognozės. 2008 metų derliui šalies grūdų augintojai pasėjo 468,3 tūkst. ha žiemkenčių, arba 8,8 proc. daugiau nei 2007 metais. Žieminių kvietrugių pasėta 48,5 proc., žieminių miežių – 8,9 proc., ruginių – 3,6 proc. ir žieminių kviečių – beveik 1,0 proc. daugiau negu praėjusiais metais.

Prancūzijos rinkos analitikų agentūra „Strategie Grains“ prognozuoja, kad ES-27 šalyse grūdų derlius 2008 metais gali siekti 289,1 mln. t, arba 13,2 proc. daugiau nei 2007 metais. Tam įtakos turės 4,3 proc. išaugsiantis grūdinių augalų pasėlių plotas ir numatomas 8,7 proc. didesnis jų derlingumas. Augant žaliavos bioetanolio gamybai poreikiui, labiausiai turėtų išaugti kukurūzų (26,0 proc.) ir minkštųjų kviečių (15,1 proc.) derlius. 2008 metais laukiamas 13,7 proc. kietųjų kviečių, 10,3 proc. – ruginių, 6,9 proc. – miežių derliaus padidėjimas. Didžiausias kviečių derliaus padidėjimas šiais metais numatomas Prancūzijoje, Vokietijoje, Jungtinėje Karalystėje.

Tarptautinė grūdų taryba prognozuoja, kad 2008 metų grūdų derlius pasaulyje turėtų būti 1706,0 mln. t – 37 mln. t (2,2 proc.) daugiau nei 2007-aisiais. Dėl padidėjusio grūdų poreikio pašarams JAV numatomas 29,0 mln. t didesnis grūdų sunaudojimas – 1710,0 mln. t. Žymus grūdų kainų didėjimas pradeda daryti įtaką grūdų prekybai pasaulyje. 2008–2009 metais ji turėtų siekti 223,0 mln. t, t. y. 6,0 mln. t mažiau nei 2007–2008 derliaus metais. Pasaulinės 2008–2009 metų grūdų atsargos sumažintos iki 258,0 mln. t, tai 3,0 mln. t mažiau nei 2007–2008 derliaus metais. Ypač mažos grūdų atsargos prognozuojamos JAV.